

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 26. listopada 2021.
(OR. en)

12549/21

LIMITE

CORLX 500
CFSP/PESC 890
CODUN 45
COARM 178
COEST 233

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: ODLUKA VIJEĆA o potpori sveobuhvatnom programu za potporu naporima za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem (SALW) i konvencionalnim streljivom u jugoistočnoj Europi

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2021/...

od ...

**o potpori sveobuhvatnom programu za potporu naporima za sprečavanje i
suzbijanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem (SALW)
i konvencionalnim streljivom u jugoistočnoj Europi**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31.
stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 19. studenoga 2018. donijelo Strategiju EU-a protiv nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja („SALW”) i pripadajućeg streljiva pod naslovom „Osiguravanje oružja, zaštita građana” („Strategija EU-a za SALW”).
- (2) Već više od tri desetljeća države jugoistočne Europe suočavaju se sa znatnim rizicima i izazovima povezanim s destabilizirajućim gomilanjem i nekontroliranim širenjem nezakonitog malog i lakog oružja (SALW) i konvencionalnog streljiva preko svojih granica te na svojem državnom području. Ti rizici imaju šire negativne posljedice za Europu u cjelini i izvan nje. U Strategiji EU-a za SALW navodi se da iako je posljednjih godina ostvaren znatan napredak, osobito u jugoistočnoj Europi, količina zaliha malog i lakog oružja i streljiva, neprimjereni uvjeti skladištenja, rašireno nezakonito posjedovanje i nedostaci u provedbi i dalje ograničavaju učinkovitu kontrolu vatrenog oružja te malog i lakog oružja u dijelovima zapadnog Balkana.

- (3) Na regionalnoj razini, Strategijom EU-a za SALW Unija i njezine države članice obvezuju se pružati pomoć u jačanju kapaciteta za kazneni progon kako bi se utvrdile, spriječile i zabranile mreže za nezakonitu trgovinu te spriječilo da preko nezakonitog tržišta vatreno oružje dođe u ruke terorista i kriminalaca, među ostalim blokiranjem nezakonitog financiranja i prijevoza oružja te jačanjem uloge granične policije, carine i lučke uprave u borbi protiv nezakonitih tokova oružja u pomorskom prometu. Unija i njezine države članice predane su pomaganju drugim zemljama da poboljšaju sigurnost državnih zaliha i upravljanje njima, jačanjem nacionalnih zakonodavnih i upravnih okvira te jačanjem institucija koje reguliraju zakonitu nabavu i upravljanje zalihama malog i lakog oružja i streljiva za obrambene i sigurnosne snage.
- (4) U skladu sa Strategijom EU-a za SALW Unija će ojačati dijalog i suradnju s regionalnim organizacijama koje rade na kontroli malog i lakog oružja usklađivanjem svojih aktivnosti s regionalnim strategijama i akcijskim planovima.
- (5) Države sudionice Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) donijele su 2000. Dokument OESS-a o malom i lakom oružju¹ kojim su se obvezale na suzbijanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem u svim njezinim aspektima. U tom su dokumentu ujedno istaknuti destabilizirajući učinci koje prekomjerno gomilanje malog i lakog oružja, loše upravljanje njegovim zalihama i njegova loša sigurnost mogu imati na sigurnost na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

¹ FSC.DOC/1/00/Rev.1

- (6) Nadalje, države sudionice OEES-a donijele su 2003. Dokument OEES-a o zalihama konvencionalnog streljiva¹, prepoznavši pritom rizike koje prekomjerno gomilanje konvencionalnog streljiva ima za sigurnost i zaštitu. Kako bi se suočile s tim rizicima, odlučile su uspostaviti praktičan postupak za pružanje pomoći pri uništavanju viška konvencionalnog streljiva i/ili unapređivanju upravljanja zalihama i sigurnosnih praksi.
- (7) U dokumentima OEES-a o malom i lakom oružju i zalihama konvencionalnog streljiva uništavanje je utvrđeno kao preferirana metoda uklanjanja viška malog i lakog oružja i konvencionalnog streljiva.
- (8) U okviru projekta koji se podupire ovom Odlukom Vijeća uzet će se u obzir druge regionalne inicijative, posebno Plan za zapadni Balkan², rad Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) / Centra za kontrolu malog i lakog oružja za jugoistočnu i istočnu Europu (SEESAC) i relevantne aktivnosti Europske komisije u jugoistočnoj Europi povezane s kontrolom oružja i nezakonitom trgovinom oružjem.

¹ FSC.DOC/1/03/Rev.1

² Na sastanku na vrhu o zapadnom Balkanu u Londonu 10. srpnja 2018. donesen je „Regionalni plan za održivo rješavanje problema nezakonitog posjedovanja i zlouporabe malog i lakog oružja (SALW) i pripadajućeg streljiva te trgovanja njima na zapadnom Balkanu do 2024.”

Projekt će se odvijati u koordinaciji s drugom povezanom pomoći Unije jurisdikcijama u jugoistočnoj Europi (odluke Vijeća (ZVSP) 2018/101¹ i (ZVSP) 2017/915)², regionalnom suradnjom sa zapadnim Balkanom u području kontrole malog i lakog oružja koju provode UNDP/SEESAC (odluke Vijeća (ZVSP) 2019/2011³, (ZVSP) 2018/1788⁴ i (ZVSP) 2016/2356⁵) te suradnjom tijela za kazneni progon iz EU-a i iz jugoistočne Europe u području trgovine vatrenim oružjem, uz potporu GU HOME Europske Komisije, Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) i Europske multidisciplinarnе platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT).

¹ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/101 od 22 siječnja 2018. o promicanju učinkovitih kontrola izvoza oružja (SL L 17, 23.1.2018., str. 40.).

² Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/915 od 29 svibnja 2017. o aktivnostima Unije za širenje suradnje u cilju potpore provedbi Ugovora o trgovini oružjem (SL L 139, 30.5.2017., str. 38.).

³ Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/2111 od 9. prosinca 2019. za potporu aktivnostima SEESAC-a za razoružanje i kontrolu oružja u jugoistočnoj Europi kojima se smanjuje prijetnja koju predstavljaju nezakonito malo i lako oružje i pripadajuće streljivo (SL L 318, 10.12.2019., str. 147.).

⁴ Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/1788 od 19. studenoga 2018. o potpori Centru za kontrolu malog i lakog oružja za jugoistočnu i istočnu Europu (SEESAC) radi provedbe Regionalnog plana za suzbijanje nezakonitog trgovanja oružjem na zapadnom Balkanu (SL L 293, 20.11.2018., str. 11.).

⁵ Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/2356 od 19. prosinca 2016. za potporu aktivnostima SEESAC-a za razoružanje i nadzor naoružanja u jugoistočnoj Europi u okviru Strategije EU-a za suzbijanje nezakonitog prikupljanja i trgovanja malim i lakim oružjem (SALW) i pripadajućim streljivom (SL L 348, 21.12.2016., str. 60.).

- (9) Unija je prethodno podupirala aktivnosti OEES-a Odlukom Vijeća 2012/662/ZVSP¹ o potpori aktivnostima za smanjenje rizika od nezakonite trgovine i prekomjernog gomilanja malog i lakog oružja u regiji koju obuhvaća OEES. Vijeće je 4. kolovoza 2017. donijelo Odluku (ZVSP) 2017/1424 o potpori aktivnostima OEES-a radi smanjivanja rizika od nezakonite trgovine malim i lakim oružjem te konvencionalnim streljivom i njihova prekomjernog gomilanja u Republici Sjevernoj Makedoniji i u Gruziji². Vijeće je 2. prosinca 2019. donijelo Odluku (ZVSP) 2019/2009³ o potpori naporima koje Ukrajina ulaže u suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, u suradnji s OEES-om.
- (10) Na trećoj konferenciji Ujedinjenih naroda o preispitivanju napretka postignutog u provedbi Akcijskog programa UN-a protiv nezakonitog malog i lakog oružja, održanoj 30. lipnja 2018., donesen je zaključni dokument u kojem su države obnovile svoju predanost sprečavanju i suzbijanju preusmjerenja malog i lakog oružja. Države su ponovno potvrdile da su spremne razvijati međunarodnu i jačati regionalnu suradnju s pomoću bolje koordinacije, savjetovanja, razmjene informacija i operativne suradnje, u kojima će sudjelovati relevantne regionalne i podregionalne organizacije, kao i tijela kaznenog progona, tijela nadležna za nadzor granica i tijela nadležna za izdavanje dozvola za izvoz i uvoz.

¹ Odluka Vijeća 2012/662/ZVSP od 25. listopada 2012. o potpori aktivnostima za smanjenje rizika nezakonite trgovine, i prekomjernog prikupljanja, malog i lakog oružja u regiji koju obuhvaća Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OEES) (SL L 297, 26.10.2012., str. 29.).

² SL L 204, 5.8.2017., str.82.

³ Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/2009 od 2. prosinca 2019. o potpori naporima koje Ukrajina ulaže u suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, u suradnji s OEES-om (SL L 312, 3.12.2019., str. 42.).

- (11) U Rezoluciji Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 25. rujna 2015. pod naslovom „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.” potvrđuje se da je suzbijanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem potrebno za postizanje mnogih ciljeva održivog razvoja, uključujući one koji se odnose na mir, pravdu i snažne institucije, smanjenje siromaštva, gospodarski rast, zdravlje, rodnu ravnopravnost i sigurne gradove. Stoga su se u okviru cilja održivog razvoja br. 16.4 sve države obvezale na znatno smanjenje nezakonitih financijskih tokova i nezakonitih tokova oružja.
- (12) U programu za razoružanje pod naslovom „Osiguravanje naše zajedničke budućnosti”, koji je predstavljen 24. svibnja 2018., glavni tajnik UN-a pozvao je na rješavanje problema nezakonite trgovine konvencionalnim oružjem i njegova prekomjernog gomilanja te na podupiranje pristupa na razini zemalja u vezi s malim oružjem,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. U cilju provedbe Strategije Unije za malo i lako oružje, svrha je ove Odluke smanjiti rizike od nezakonite trgovine malim i lakim oružjem i njegovog nekontroliranog širenja u jugoistočnoj Europi, iz jugoistočne Europe te u nju, koji ugrožavaju sigurnost tako što koče održivu izgradnju mira i društveno-gospodarski razvoj te doprinose narušavanju poretka, potiču terorizam i kriminalno nasilje ili dovode do nastavka sukoba.
2. Na temelju stavka 1. ciljevi su ove Odluke sljedeći:
 - (a) smanjiti rizik od širenja i zlouporabe malog i lakog oružja u Republici Albaniji;
 - (b) podupirati Bosnu i Hercegovinu u ublažavanju sigurnosnih rizika povezanih s nezakonitim posjedovanjem i zlouporabom malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva te trgovinom njima;
 - (c) podupirati jačanje postojeće sposobnosti K-9 kosovske* policije i njezin izravan doprinos sprečavanju, suzbijanju i istrazi zlouporabe malog i lakog oružja, streljiva i eksploziva te trgovine njima na zapadnom Balkanu;

* Sva upućivanja na Kosovo, neovisno o tome je li riječ o području, institucijama ili stanovništvu, u ovom tekstu u cijelosti trebalo bi tumačiti u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1244.

- (d) smanjiti rizik od širenja oružja i zlouporabe malog i lakog oružja u Republici Sjevernoj Makedoniji povećanjem kapaciteta za sprečavanje, otkrivanje, analizu i istragu u Ministarstvu unutarnjih poslova i drugim vladinim organizacijama;
- (e) smanjiti rizik od neplaniranih eksplozija na lokacijama na kojima se skladišti streljivo te smanjiti preusmjeravanje malog i lakog oružja / zaliha konvencionalnog streljiva iz skladišta Ministarstva obrane Crne Gore;
- (f) smanjiti sigurnosne rizike povezane s nezakonitim posjedovanjem malog i lakog oružja, zlouporabom zakonitog malog i lakog oružja te nezakonitom trgovinom tim oružjem u Srbiji;
- (g) pomoći državama sudionicama OESS-a bolje planiranje, provedbu i, ako je potrebno, jačati njihove obveze u pogledu suzbijanja nezakonitog širenja malog i lakog oružja / zaliha konvencionalnog streljiva.

3. Korisnici projekta su:

- (a) ovlaštena tijela u jugoistočnoj Europi koja su odgovorna za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem i konvencionalnim streljivom, odnosno komisije/odbori za malo i lako oružje, ministarstva unutarnjih poslova i tijela kaznenog progona kao što je policija. Druga su uključena tijela ministarstva sigurnosti, uredi tužitelja, sudovi i zatvorske službe u Bosni i Hercegovini te Ministarstvo obrane u Crnoj Gori. U Srbiji se projektom predviđa i suradnja s organizacijama civilnog društva koje se bave pitanjima kontrole malog i lakog oružja (izravni korisnici);

- (b) stanovništvo jurisdikcija u jugoistočnoj Europi i njezinu europskom susjedstvu koje je ugroženo upotrebom nezakonitog malog i lakog oružja i konvencionalnog streljiva u svrhu kriminalnih aktivnosti, terorizma i nasilne zlouporabe (neizravni korisnici);
- (c) ovlaštena tijela u Uniji i državama članicama koja imaju koristi od poboljšanih kapaciteta kontrole malog i lakog oružja / konvencionalnog streljiva u jugoistočnoj Europi putem, među ostalim, bolje razmjene informacija te mjera koordinacije i suradnje kao što su utvrđivanje rizika, istraga i praćenje, otkrivanje i zapljena nezakonitog malog i lakog oružja i konvencionalnog streljiva (neizravni korisnici).

4. Detaljan opis projekta naveden je u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.
2. Tehničku provedbu projekta iz članka 1. („projekt”) izvršava Tajništvo OEES-a.
3. Tajništvo OEES-a svoje zadaće provodi pod odgovornošću Visokog predstavnika. Visoki predstavnik u tu svrhu s Tajništvom OEES-a sklapa potrebne aranžmane.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta koji financira Unija iznosi EUR 4 208 827.
2. Rashodima koji se financiraju iz referentnog iznosa utvrđenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.
3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja rashodima iz stavka 1. U tu svrhu s Tajništvom OESS-a sklapa potrebni sporazum o financiranju. U sporazumu o financiranju utvrđuje se da Tajništvo OESS-a mora osigurati vidljivost doprinosa Unije u skladu s njegovom veličinom.
4. Komisija nastoji sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma o financiranju.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih opisnih izvješća koja priprema Tajništvo OEES-a. Ta su izvješća temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.
2. Komisija izvješćuje o financijskim aspektima projekta iz članka 1.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci nakon datuma sklapanja sporazuma o financiranju iz članka 3. stavka 3. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci nakon datuma njezina stupanja na snagu ako se u tom razdoblju sporazum ne sklopi.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće
Predsjednik
